

О положају хришћанског становништва афричких земаља

Током последњих неколико година епицентар прогона хришћана се са Блиског Истока преместио на Африку. Највећу забринутост изазива ситуација у Нигерији. Према нивоу антихришћанског насиља, та земља заузима прво место у свету.

У 2020. години степен прогона хришћана у Нигерији порастао је за трећину у односу на 2019. годину. Од укупног броја убистава хришћана у свету (4.333 смрти од 4.761) 91% њих десио се у Нигерији, где живи 150 милиона људи, а постоји око 350 етничких група које говоре на 250 језика. Око 50% становништва чине муслимани, 40% хришћани, а 10% представници локалних религија. Највећу претњу по хришћане представља терористичка група „Боко харам“ која напада хришћане од 2010. године. Терористичка организација „Боко харам“ званично је обједињена „Исламској држави“ од 2015. године.

Године 2012. око 35 хиљада хришћана бежало је из Северне Нигерије. У периоду од 2011. до 2021. године екстремисти су у Нигерији убили више од 37.000 људи од којих су хришћани чинили апсолутну већину. То отприлике износи 4.000 људи годишње, 300 месечно, а 10 дневно.

Терористи групе „Боко харам“ често киднапују хришћанске пастире. У фебруару 2021. године терористичка група је киднаповала нигеријског пастира Булуса Икуру и захтевала откупнину до истека одређеног рока. Објавили су видео у којем пастиру одевеном у наранџасти мантил стављају нож под грло. Неколико сати пре погубљења примили су откупнину за Икуру, а почетком марта је био ослобођен. У Нигерији су борци 26. марта киднаповали осам хришћана након што се њихов минибус зауставио на путу из града Кадуна у Кафанчан. За њих су тражили откупнину у износу од 50 милиона наира (око 125.000 долара). Киднаповање грађана, нарочито хришћана, представља основни приход групе „Боко харам“. Чланови ове групе су у марту киднаповали још једног пастира са циљем да добију откупнину.

Истовремено, нигеријски хришћани су више пута били изложени нападима од стране номадских муслиманских племена Фула или Фулбеа. Племе Фула данас броји 35 милиона људи, а насељавају 15 афричких држава. Током 2014-2019. године преко 7 хиљада људи биле су жртве овог племена. У марту 2021. године племе Фула посекуло је мачем тридесетшестогодишњег хришћанина Битруса Чолома. Иза њега су остали супруга и четворо деце. У држави Бенуе истог месеца стрељан је католички свештеник Фердинанд Фанен Нгугбан и шесторо парохијана.

Хришћани су често објекти киднаповања због добијања откупнине. У случају да је не добију, убијају их. Крајем фебруара 2021. године на југу Нигерије у држави Делта непознати људи су киднаповали оца Харисона Егвуенуа, католичког свештеника, ректора колеџа Св. Ђорђа у Обиномбу.

Хришћани плански постају објекти напада у Нигерији и суседној држави Мали. Борци су 18. марта 2021. године киднаповали пастира Јохана Гјанга Битрусиза из баптистичке цркве Шијена у Нигерији. Тражили су откупнину у износу од скоро 158.000 америчких долара. У области Техуа на северозападу Нигерије 21. марта 2021. године у неколико села борци су убили 141 житеља. Наоружани бандити су на моторима увече упали у села и насумично пуцали у људе. У тим земљама активна је екстремистичка терористичка група „Исламска држава у Западној Африци“ која је део структуре „Исламске државе“ (ИД, забрањена у РФ).

На Истоку Африке: у Сомалији, Кенији и суседним државама хришћане прогони терористичка група „Ел-Шабаб“. Главну тактику терориста представља хајка на међуградске аутобусе у којима муслимане раздвајају од хришћана након чега друге убијају. У Кенији је почетком 2021. године запаљено мноштво цркава.

Сахране убијених сељака у Нигерији

Црква у Кенији после пожара

У последње време порасла је активност терористичких група у Демократској Републици Конго (ДРК), Централноафричкој Републици, Камеруну и Мозамбику. Основну претњу по хришћански живаљ у ДР Конгу представља екстремистичка група „Уједињене демократске снаге“ (УДС). Само 2020. године УДС су биле одговорне за 849 смрти грађана, углавном хришћана. У јануару 2021. године борци УДС-а су извршили низ масовних убистава мирних грађана у претежно хришћанским насељима. Укупно је убијено око 100 људи. У марту 2021. године терористи су извршили мноштво напада на становништво током којег су убијене десетине хришћана. Неколико десетина људи убијено је у нападу на град Палма на северу Мозамбика, где је било много

француских држављана запослених у фирми „Тотал“, која је радила на изградњи највећег комплекса за прераду и ток природног гаса на југу Африке. Војници су изјавили да је то била успешна операција ослобађања града која је трајала неколико дана.

У марту 2021. године борци су опет активирали нападе на хришћане у Етиопији која је претходно била изложена планским нападима током 2019-2020. године. У нападу на храм Етиопијске Цркве у области Оромија у централном делу земље екстремисти су убили минимум 29 људи. Тада је погинуо настојатељ храма, убијена је 21 жена, при чему су неке од њих биле са бебама. Нападаци су припадали крилу „Фронт ослобођења Орома“ (OLF).

Плански напади на храмове, свештенство и вернике Етиопијске Цркве су почели у августу 2019. године када се десила серија разарања храмова и манастира, убистава свештеника и верника и током службе, између осталог. Погинуле су стотине, а страдале хиљаде људи.

У 2020. години екстремистичке акције су се наставиле и дошле до престонице земље Адис Абебе. Насилници су напали највеће храмове и на градилишту једне од нових цркава изазвали сурови масакр. Разарања су се наставила и у другим регионима Етиопије.

Током читавог тог времена може се говорити о неколико хиљада погинулих, десетинама хиљада рањених, укључујући оне тешко рањене или инвалиде (најмање још хиљаду људи је нестало без трага).

Хиљаде људи ишчекују евакуацију.
Палма, Мозамбик

Остаци цркве након напада у Етиопији

Људима су одсецали удове, ломили кичму, ослепљивали их и томе слично. Истовремено, сва убиства почињена су изразито сурово – најраспоростањенији начин био је каменовањем. Сви су били жртве. Није било узрасних и полних разлика: дакле, страдали су и жене, деца, старци.

У последње време естремистичке акције карактерише напад на хришћанска села на североистоку земље, убиства и насиље према локалним хришћанима, паљење храмова и верника који се моле у њима.

Руска Православна Црква улаже велике напоре да заштити афричке хришћане. Током последњих година остварени су директни контакти са главним хришћанским Црквама на континенту, међу којима и са највећим од свих – Етиопијском и Коптском. Руска Православна Црква са њима сарађује у оквиру комисије за дијалог. Предстојатељи Етиопијске и Коптске Цркве су вишекратно посећивали Русију.

По правилу, прогони пролазе некажњено. Медији их прећуткују због чега су скоро непознати у свету. Стога је један од првостепених облика подршке верника Етиопијске Цркве био информисање светске јавности о њиховом положају.

На молбу Етопијске Цркве, Московска Патријаршија је уложила напор да скрене пажњу светске јавности на тему прогона хришћана у Етиопији. Одржава се стални контакт са руководством Етиопијске Цркве. Њени јерарси се обраћају ОСЦП-у ради пружања хуманитарне помоћи. У Етиопији се традиционално негује позитиван однос према нашој земљи и Руској Православној Цркви. У јесен 2019. године делегација црквених и светских медија из Русије, предвођена јеромонахом Стефаном (Игумновом), секретаром ОСЦП-а за међународне односе, посетила је Етиопију. У разним деловима земље делегацију је дочекало бројно становништво држећи у рукама руске заставе и транспаренте са портретима В. В. Путина и Патријарха Кирила.

**Делегација Руске Православне Цркве
у Етиопији**

**Патријарх етиопијски Абуна Матфиј
и Најсветији Патријарх Кирил**

У децембру 2019. године Најсветији Патријарх Кирил послао је писма етиопијском Патријарху Абунеу Матфију и премијеру Федеративне Демократске Републике Етиопије А. Алију у којима је изразио забринутост због алармантног развоја ситуације и пружио им подршку. У писму Његове Светости стоји да су догађаји у Етиопији у истом рангу са прогонима хришћанских Цркава у великом броју региона света, где постоје покушаји да се верски фактор искористи за постизање политичких циљева, истовремено слабећи и плашећи традиционалне хришћане.

Како би се сренула пажња на ситуацију у Етиопији и другим афричким земљама, у децембру 2020. године организована је међународна онлајн конференција „О положају хришћана у Африци“ на којој су наступили коптски Патријарх Тавадрос II и представници највећих хришћанских Цркава држава екваторијалне Африке.

У овом контексту, неопходно је истаћи да Египат представља „врата“ Африке, а да је Коптска Црква, због своје историјске улоге и великог утицаја на читавом афричком континенту, кључни партнер у реализацији сличних пројеката.

**Међународна онлајн конференција
«О положају хришћана у Африци»**

**Сусрет В. В. Путина са поглаваром Коптске цркве
Патријархом Тавадросом II и Патријархом московским
и целе Русије Кирилом**

Коптска Црква и Московска Патријаршија имају блиске односе, нарочито током последњих седам година. Коптска Црква је била прва од Древних источних Цркава са којом је Руска Православна Црква оформила Комисију за дијалог (2016. године). Комисија је активна и данас. Патријарх Тавадрос је двапут боравио у посети Русији (2014. и 2017. године), када се сусретао са В. В. Путином, председником Руске Федерације, и Најсветијем Патријархом московским и целе Русије Кирилом. Коптска Црква и Московска Патријаршија су вишеструко учествовале у размени посета делегација, представника медија, синодских одељења и монашких делегација.

Ентони Кехинде Адебајо током посете Русији 2019. године

Исто тако, Московска Патријаршија спроводи пројекте у области сарадње са нигеријским хришћанима ради привлачења пажње на страдања хришћана у тој земљи. Одељење за спољне црквене послове Московске Патријаршије је успоставило контакт са највећим црквама у Нигерији. Важан догађај била је посета Ентонија Кехиндеа Адебаја Русији 2019. године, представника „Божје Цркве“, једне од највећих хришћанских нигеријских заједница.

Одељење за спољне црквене послове Московске Патријаршије одржава директне контакте са представницима афричких хришћана који се уздају у Руску Православну Цркву. Ови контакти представљају јединствени ресурс, који је неопходан за реализацију хуманитарних пројеката у

афричком правцу.

Питање пружања хуманитарне помоћи је најактуелније у Етиопији и Нигерији. Хришћани других земаља су тражили од Русије информативну подршку, како би се светској заједници скренула пажња на прогон хришћана. Обостране размене са афричким црквама, нарочито оних земаља у којима су хришћани у мањини, представљају важан фактор подршке.

Перевела Мила Ђуричић

Извор: <https://mospat.ru/sr/authors-analytics/87096/>